

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

42. Decisio Sacrae Rotae Romanae coram R. P. D. Verospio in causa
Calaguritana Beneficii de Cornago. Lunae 15. Ianuarii 1646.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76432)

not. in cap. Saluator : versic. nomine verò. 1. quest. 3. & in cap. generali, de elect. in 6. el si intelligatur etiam de iurepatronatus, vt sentit gl. in cap. quia Cleric. in verb. Aduocatus, exr. de iurepatronat. ibique not. Abb. sub num. 2. Butt. sub num. 6. & alij. & admittit Rota in Terdonen. iurispatronat. 24. Ianuarij 1614. coram Sanctiss. D. N. Illud tamen ab Episcopo nulliter fuit illis concessum eo particulari titulo feudi, vt notat Innocent. & alij in c. cum saculum de iurepatronat. Roman. consil. 368. sub num. 2. versic. tamen illud, & Lambertin. de iurepatron. lib. 1. part. 2. q. 7. art. 1. & penitus abrogatum ex dispositione S. Concilij Trident. sess. 25. de reform. c. 9. vers. reliqui patronatus, & c. vt in huiusmodi concessionibus ab Episcopo Vercellen. factis generaliter declarauit sacra Congregatio Eminentissim. DD. Cardinalium eiusdem S. Concilij interpretum, die 30. Aprilis 1622.

9. Nam (quidquid sit de illius testamenti fide, ac reuerentia, cum tantum sumptum ex alio sumpto fuerit in presentia exhibitum à Talca exemplatum dicta lite pendente, absque iudicis auctoritate, & partis citatione, contra rexi. in cap. fin. exr. de fide instrum. Rota penes Buratt. decis. 472. per tot. & in recent. decis. 595. n. 10. vers. maxime, & c. part. 5. fuit responsum, quod Augustinus non producit, nec vtiur d. instrumento, nec ex eo intendit probare. Ius patronatus illorum à quibus fuit presentatus, sed ex fundatione ac donatione quo titulo fuerunt hætenus admittæ ab Ordinariis aliæ presentationes ab eis factæ, & subsecuta institutiones, & signanter de persona præfati Iosephi Buccini ultimi eiusdem beneficii pacifici possessoris, vt apparet ex publico instrumento anni 1598. 16. Martij ac etiam super canonizatione illius, vt ex fundatione ac donatione competentis, emanauit sententia Ordinarij de anno 1619. 18. Maij, cui multum defertur in hac materia, in qua de ipsius agitur præiudicio. Rot. dec. 1. de iurepatronat. in non. penes Put. dec. 172. lib. 1. ac sanct. mem. Greg. dec. 58. n. 3. vers. & præsertim, & c. & licet non fuerit adhuc exhibitus processus, ex ea tamen resultat huius litis præiudicio. Rot. penes bon. mem. Card. Mani. dec. 350. nam. 9. vers. neque etiam obstat, & c. & dec. 595. sub num. 5. vers. non obstat igitur, & c. lib. 3. part. 3. diuers. ac decis. 498. sub num. 2. versic. sed ad effectum, & c. part. 3. recent. cum qua concurrat prædicta vltima presentatio, cum subsecuta institutione: & possessione pacifica per annos circiter quadraginta, quæ omnino sufficiunt ad excludendam, obiectam exceptionem non iuris & calumniæ; illa enim ad effectum impediendi subrogationem debet esse adeo euidentis ac manifesta, vt euitari non possit, atque ideo quauis probabili ratione refellitur, cum non teneatur eam petens docere de bono iure suo. Rot. penes Besignet. dec. 3. num. 3. vers. nam litis motio, & c. de ver. permitt. Cassad. decis. 7. num. 1. vers. tamen quando, & c. de dol. & contum. & decis. 5. num. 3. vers. ex quibus, & c. vt lit. pend. Seraph. dist. decis. 1165. numer. 9. & seq. vers. neque obstat, & c. Cavaler. dista dec. 126. a num. 4. vers. minus, & c. & seq. & sanct. mem. Gregor. d. decis. 27. num. 5. & seq. vers. non obstat quod obicitur, & c. & d. decis. 125. a num. 1. vers. nec obstat, & c. & seq. & Buratt. d. decis. 297. num. 10. vers. quæ verò deducuntur, & c. & in recent. d. decis. 426. num. 6. ver. denique non obstat, & c. p. 4. & dec. 607. num. 16. & seq. vers. attamen, & c. part. 5. & in dist. Messanen. Archiepiscoper. coram Reuerendiss. D. meo Decano, in §. hinc cessat, & coram R. P. D. meo Cerro, in §. præsertim cum appareat, & in d. Gerunden. Prior. in §. animaduertunt Domini, vers. quæ causa corolara, & c.

10. Neque substitit, quod cum Augustinus impetraverit beneficium, de quo fuerat prouisus præfatus Bartholomæus ætate 60. annorum circiter tunc constitutus, cui propter senium vitæ periculum imminabat, ideo

Tom. VIII.

non sit illi concedenda subrogatio, vt canetur in d. reg. 29. in vers. & nihilominus. Quia hoc casu censetur improbus litigator, vbi notat Sarin. q. 16. vers. unde ratione, & c. & Mandos. quest. 6. sub num. 2. vers. qui valet, & c. & seq. ac Rota dec. 42. sub num. 15. & seq. vers. non enim, & 2. diuers.

11. Quia præter quod non satis deducitur imminens vitæ periculum ex sola ætate sexaginta annorum, vt etiam docuit euentus, cum Bartholomæus sex circiter annos postea superuixerit, vt in his terminis Rota in d. Gerunden. Priorat. coram R. P. D. meo Bichio 27. Junij 1644. in §. minus applicatur alia limitatio, & c. & rursus 9. Decemb. eiusd. anni, in §. dixerunt pariter. Ex facto remouetur obiectum, nam constat quod dictus Augustinus fuit presentatus, & literas Apostolicas obtinuit per plures menses, antequam Bartholomæus fuisset prouisus, scilicet 8. Id. Maij anni 1618. ille verò fuit prouisus 3. Kalend. Nouemb. eiusdem anni.

12. Denique, non obstat, quod illius Regule 29. dispositio non habeat locum ad fauorem presentati à præsens patronis, ne fiat præiudicium libertati beneficij, quam alter nouam prouisionem petens intendit defendere.

13. Quia cum ipse presentatus superstes vigore subrogationis non solum imitatur iure suo, sed etiam defuncti colligantis, ideo conservatur æque in eius persona ius libertatis beneficij, nec vllum illi fit præiudicium; intetæ verò præualeat ratio sopiendi lites, quæ publicæ concernit utilitatem, & fauorabilior est, vt per Sarin. ad eandem regulam, in fin. proem. 2. illud tamen, & quest. 13. vers. sic tamen tenendo primam opinionem, & c. & exornat ibidem Mandos. in 1. ram. id. 6. que iure merito illi concedenda est subrogatio, vt fuit resolutum in dist. Mediolanen. benef. coram Cardini. Seraph. d. decis. 990. a numer. 3. & seq. & in d. decis. 1165. numer. 11. vers. verum, & c. & per tot. in quibus Rota respondit tandem esse subrogationem presentato à patronis Beneficij contra petentem prouisionem, & in d. Roman. Capellan. 1. Maij 1626. penes Buratt. decis. 927. n. 1. vbi expressè firmatur, quod dicta regula locum habet etiam in Beneficiis de Iurepatronatu laicali.

Atque ita fuit conclusum vtrique parte informant. & c.

DECISIO XLII.

Sacra Rotæ Romanæ, coram R. P. D. Verospio.

In causa Calaguricana Beneficij de Cornago.

Luna 15. Ianuarij 1646.

§. 1. **A**dmittendos esse articulos per Ioannem de Peralta, & Iosephum de Baroxa exhibitos ad excludendum Baccalaureatum Petri aduocarij, Domini responderunt, quia in dubio ex stylo huius tribunalis denegari non solet examen testium in Curia, si de eius reuerentia apparet, de quo stylo testatur Vestr. in prax. lib. 5. cap. 14. num. 6. Rot. dec. 24. & 25. de restit. in ant. & coram Verallo dec. 47. part. 1. & in Rosanen. Decimarum 10. Aprilis 1641. coram R. P. D. meo Bichio, & antea in Roman. dotis 15. Aprilis 1630. coram R. P. D. Queippo, vbi rationem ponderat, quod eorum probatio oblata censetur in continenti, quæ in omnibus iudiciis etiam summarijs admitti solet, iuxta text. in cap. litteras, de restit. spol. & in l. ille à quo, §. si de testamento. ff. ad Trebell. cum alijs, per Molin. de primog. lib. 4. cap. 9. num. 4.

Y 3 • Huius

2. Huius verò relevancia probationis ostenditur ex quo cessante gradu Doctoratus cessat fundamentum prelatiōis in decisionibus ponderatum ad favorem Petri, cum etiam ex facto tollatur alterum quoddam esset Sacerdos antiquior; & hos articulos eo facilius admittendos esse Domini censuerunt, quia sumus veritatis huius futura probationis exhibetur ex libris compulsa in Universitate Salamantina, in quibus non legitur nomen Petri descriptum, prout ex dispositione statuti pluries adnotari consuevit studentium nomen, antequam laurea decorentur ex illius exhibitione docentibus, cuius observantia probari intenditur ex testibus in Curia examinandis, ex hac enim observantia resultat probatio negativa, quod Petrus in eodem libro non sit descriptus, nec gradu Doctoratus fuerit insignitus, ut notat Baldus in l. 2. C. de err. adu. num. 5. in fin. Ruin. conf. 35. num. 19. l. 1. Rota coram Cassad. decis. 5. numer. 5. super regul. & coram Achil. decis. 9. super reg. de trien. n. 4. & coram Gregor. XV. dec. 189. n. 5. præsertim cum in eisdem articulis asseratur vnicum esse librum pro descriptione studentium destinatum, & ab unica tantum persona retentum, quæ Secretarij munere fungitur; qui sanè articuli, cum non nisi ex testium depositione valeant iustificari, admitti debent, etiamsi aliorum probatio resultaret ex scripturis, ut firmavit Rota dec. 17. de test. in antiq. & coram Cavaler. dec. 271. numer. 5.

3. Hinc cessat obiectio, quod articuli videantur concepti ad evertenda decisionem fundamenta, & propterea reicij debeant, ut alias reiecit Rota in Mediol. con. 9. Maij 1597. coram clar. mem. Card. Pamphilio, & in Bononien. disj. membrationis 11. Decembr. 1634. coram R. P. D. meo Ghislerio: illi enim etiam admitti solent dum sumus veritatis exhibetur, ut censuit Rota coram Greg. decis. 414. n. 4. & in Cracovien. iuris legendi 3. Decembr. 1629. coram R. P. D. meo Ghislerio inter impress. part. 5. decis. 325. numer. 28.

4. Tollitur etiam altera obiectio, quod materia super qua petitur testium examen, ut continens probationem falsitatis; dicatur obiectiva, super qua remissoria non conceditur, iuxta dec. Verall. 60. numer. 2. & 63. numer. 3. part. 3. & 503. numer. 4. part. 2. recent. Quia dum datur sumus, denegari non debet articulorum admissio, etiam materia obiectiva, si obiecta deducantur excipiendi, & sint de iure dantis, ut notat Vestr. in prax. lib. 6. cap. ultim. numer. 1. in fin. post Felinum in cap. cum causam, n. 23. de testib. Menoch. de recap. rem. 15. n. 361. Rota coram Pat. dec. 219. n. 3. lib. 1. & coram Buratt. decis. 28. n. 7.

5. Non obstat sententiam Petri transsum fecisse in iudicatum, quod suum sicut litibus imponit, illa articulorum admissionem impedit, lal. in l. pater furioso. numer. 22. ff. de his qui sunt sui vel alior. iur. Rota coram Verall. dec. 51. numer. 1. part. 3. & coram Greg. dec. 211. nu. 2. quia limitatur prædicta conclusio pendente causa restitutionis in integrum, ut dixit Rot. coram Verallo dec. 67. nom. 1. part. 3. & coram Buratto dec. 555. numer. 5. & coram Canal. dec. 425. numer. 3. & in Ianuen. pecuniaria 27. Iun. & 28. Decemb. 1642. coram Renerendis. D. meo Decano etiam lapsus fuerit quadriensium, quod ex stylo Curie ad hunc effectum non attenditur, ut firmavit Rota coram Buratt. decis. 452. numer. 7. & 604. numer. 17. & in Advien. Iurisditionis 27. Iunij 1621. coram bon. mem. Pivouano, & in Romana fidei commissi de Cæliantia 22. Aprilis 1655. coram bon. mem. Coccino.

Et ita vtraque, &c.

DECISIO XLIII.

Sacra Rot. coram R. D. Dnozet Decano.

In Causa Tolercana Pensionis.

Luna 15. Ianuarij 1646.

§. 1. **A**genti D. Abbati Ioanni Antonio Colla, pro vsque sub Kalend. April. 1626. super Archidiaconatu Toleri per Eminentissimum D. Cardinalem Borgiam tunc possesso, contra D. Paulum Iordanum, ut hinc inde forem, qui accesserat huic reservationi, cum opponeretur de dicta pensionis extinctione per obitum Didaci de Cardenas, sub cuius nomine apparebat facta reservatio; sed tamen allegabatur à Domino Abbate eadem tantummodò nomen illum præstitisse, commodum vero & vtilitatem spectare ad ipsum Dominum Abbatem, sicut idem Cardenas tanquam Hispanus vulgariter nuncupatus Testa disferro habebat etiam alias pensiones super sui capite, reservatas ad commodum & vtilitatem Itolorum, ita ut inde iuuetur ipse dictus Abbas subrogatione quam fecit sanctæ memoriæ Verbanus VIII. Ioannis Gonzales Lagunes pariter Hispani, transmittendo in istum omnes pensiones, quæ aderam auctoritate Apostolica reservate super capite dicti Cardenas. Contigit dubitari, an pensio sit reservata ad commodum & vtilitatem ipsius Domini Abbatis, & D. Paulus Iordanus pro ea teneatur. Quo dubio proposito DD. vtrumque illius caput affirmatim resolverunt.

2. Etenim respectu vtilitatis & commoditatis pro Domino Abbate animaduertebatur nomen non esse, ut reservationes pensionum concipiuntur in persona Hispani, & nihilominus commoditas spectet ad Italum, prout fieri consuevit referunt Garz. de Benef. p. 1. r. 5. n. 261. Loter. de re benef. lib. 1. q. 36. numer. 90. & segg. Castrop. quest. mor. tom. 2. tract. 13. disp. 1. puncti. 15. §. 10. numer. 2. Rot. diuers. dec. 400. n. 2. p. 1. in Nolana pensionis 10. Ianuarij 1610. impress. penes Marches. de commiss. p. 2. pag. 622. n. 8. coram Buratt. dec. 835. n. 6. & coram Renerendis. D. Divano dec. 183. n. 8. super quod vbi directæ probatio nequeat haberi, nec dubitabatur sufficere præsumptiones, & coniecturas, Loter. d. q. 36. n. 103. Caputaq. dec. 200. n. 6. p. 1. Rot. ibi dec. 401. numer. 2. p. 1. coram Card. Seraph. dec. 1088. n. 1. & dec. 1108. numer. 1. & coram Buratt. dec. 724. n. 3. & dec. 791. n. 2.

3. Ita verò Papam voluisse in præsentem reservare ad commodum & vtilitatem Domini Abbatis, ipsum Papam ac partes hoc ita etiam intellexisse apparet, librando non minus contextum totius supplicationis, quam ferriem desuper gestorum die Signaturæ illius, vel ante, ac demum postea, supplicatio enim ipsa continendo inuenit cum reservatione pensionis cui Eminentiss. Cardinalis Borgia consensit, etiam resignationem Domini Abbatis Costæ de Canonicatu in Ecclesia Collegiata Beatæ Virginis Mariæ in Via Lata Urbis, ad favorem D. Iordani familiaris eiusdem Eminentissimi Cardinalis, ac facultatem pro reparatorio pensionis transferendi, & respectivo Eminentissimi Cardinalis Titularis onere illam soluendi, etiam mandatam, sicut detegit contemplationem habitam à Papa dictæ vtilitatis & commoditatis, siue dñm, alioquin frustratoria fuisset mentio resignationis factæ à Domino Abbate Colla, ut bene ad rem ponderat Cardin. Seraph. decis. 1108. numer. 3. siue potissimum, quia similes facultates non continerunt inseri literis reservationum continentium indifferenter pensionarij nominationem, cum illius commodo, sed bene quando vnus nominatus, ac alter debet habere commodum, ut in hisce pensionibus Hispanis.